

КЗВО КОР Академія Мистецтв імені Павла Чубинського
ПЦК «Фортепіано і концертмейстерство»
ОП «Фортепіано»

Курсова робота

з дисципліни «Історії фортепіанного виконавства»
тема «УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО ХХІ СТОРІЧЧЯ.
МИРОСЛАВ СКОРИК»

Виконала студентка 2 Ф-НО курсу
освітньої програми «Фортепіано»
Марта Пригунова
Викладач - Іванько Людмила Олександрівна

Київ 2025 рік

Зміст

Вступ	2
Розділ 1. Мирослав Скорик: життєвий шлях та творча спадщина.	
1.1. Етапи життя Мирослава Скорика.....	3
1.2. Формування музичного стилю Мирослава Скорика.....	5
1.3. Значення творчості Мирослава Скорика у контексті української культури.....	6
 Розділ 2. Фортепіанне мистецтво Мирослава Скорика.	
2.1. Аналіз фортепіанних циклів та мініатюр композитора.....	8
2.2. Роль імпровізації та поліфонії у фортепіанній музиці Мирослава Скорика	13
2.3. Використання українського фольклору в музиці Мирослава Скорика	15
 Розділ 3. Внесок Мирослава Скорика у сучасне українське фортепіанне мистецтво.	
3.1. Вплив музики Мирослава Скорика на композиторів.....	17
3.2. Значення творчості Мирослава Скорика у популяризації української музичної культури.....	19
Висновок.....	21
Список використаних літературних джерел.....	22

Вступ

Мета нашої наукової розвідки дізнатися про відомого композитора Мирослава Скорика, котрий зробив великий внесок у розвиток української культури. Він здобув велику популярність та любов слухачів з різних країн, завдяки своєму унікальному стилю, показавши іншу сторону класичної музики та додаючи унікальний народний характер своїм творам. Мирослав Скорик таким чином досяг великої слави та привернув на себе увагу, показавши багатьом людям, яка буває чарівна класична музика.

Актуальність теми полягає в тому, що Мирослав Скорик зробив великий вклад у класичну музику своїм стилем гри. У своїх творах він майстерно переплітав народні мотиви з більш сучасною музичною формою завдяки чому сприяв збереженню та розвитку народних мотивів, що є особливо важливим для зміцнення національної ідентичності України. Скорик не тільки писав музику, але й зробив великий вклад, виховуючи нові покоління композиторів і виконавців, надихаючи їх на експерименти зі стилем та пошук власного шляху у світі музики. Неодноразово Мирослав Скорик брав участь у благодійних заходах, спрямованих на підтримку різноманітних соціальних ініціатив, використовуючи свою музику як засіб підтримки та допомоги людям у важкі для країни часи.

Дослідження його творчості є важливим для розуміння розвитку новочасної музичної культури, та здатності духовно впливати на стан людини та на її почуття, й формувати культурне обличчя епохи. Твори Мирослава Скорика є мостом між минулим і сучасним, а їх вивчення та аналіз допомагають краще зрозуміти еволюцію українського музичного мистецтва та знайти натхнення і нові шляхи для вдосконалення творчого життя та створення нових шедеврів.

Завдання даної курсової роботи дізнатися про життєвий шлях та розвиток музичного стилю видатного композитора, а саме - про початок його творчої кар'єри, формування індивідуального музичного стилю Мирослава Скорика та його вклад в українську спадщину.

У цьому дослідженні ми поглибимося у творчість Мирослава Скорика та розглянемо його відомі музичні твори.

Етапи життя Мирослава Скорика

Мирослав Михайлович Скорик - український композитор, який зробив великий внесок у процвітання Української класичної музики. Мирослав Скорик народився 13 липня 1938 року у Львові. Він виріс в родині музикантів, які йому надавали душевної сили занурюватися у музичний світ.

Батько Мирослава Скорика - Михайло Скорик був видатним істориком та фольклористом, працював у Львівському відділенні наук. Михайло Скорик не лише був видатним істориком який досліджував народну культуру, а й володів грою на скрипці використовуючи свої знання в застосуванні українського фольклору.

Мати Мирослава Скорика – Марія-Соломія Охримович-Скорик була талановитою піаністкою. Вчила Мирослава Скорика основами музичної дисципліни.

Вже в ранньому дитинстві Мирослав почав демонструвати свої музичні здібності. Під керівництвом батьків він освоював основи музики, навчався гри на фортепіано та знайомився з різними музичними стилями і жанрами. Вдома панувала творча атмосфера, і маленький Мирослав мав змогу слухати музику у виконанні батька та матері, що надихало його на власні музичні експерименти.

Коли настав час для музичної освіти, Мирослав вступив до Львівської музичної школи - це була одна з перших сходинок, де він мав змогу отримати основи музичного виховання. Після закінчення музичної школи Мирослав продовжив своє навчання в Львівській державній консерваторії, де продовжив своє навчання на композиторському та диригентському відділеннях. Вже в молодому віці він зрозумів, що хоче стати професійним композитором, та зосередився на написанні своєї музики. В консерваторії він не лише здобув ґрунтовані теоретичні знання, а й навчився аранжувати музику для оркестру, створювати гармонійне звучання різних інструментів, які поєднувались у єдину музичну композицію, та глибше занурився в написання своїх творів з додаванням українських традицій.

Після успішного завершення навчання у Львові Мирослав Скорик вирушив за кордон, щоб продовжити свою освіту у престижній державній консерваторії. Там він підвищив рівень своєї музичної майстерності, глибше вивчаючи композиторську техніку, підвищив навик роботи з різними жанрами, включаючи оперну драматургію, симфонічну музику та камерні твори. Особливу увагу Мирослав Скорик приділяв вивченню авангардних напрямів, що допомогло йому знайти власний стиль, у якому класичні традиції злагоджено поєднувалися з новаторськими ідеями.

Після повернення до Львова Мирослав Скорик почав активно працювати як композитор. Його творчість швидко привернула увагу і отримала широку повагу серед музичних колег та слухачів. Він став частиною львівської музичної сцени, активно працюючи з хоровими колективами та оркестрами, створюючи твори для різних музичних жанрів. Паралельно зі своєю композиторською творчістю Мирослав Скорик викладав у Львівській консерваторії передаючи свої знання та досвід новому поколінню талановитих музикантів.

Як викладач, Мирослав Скорик хотів передати своїм студентам не лише технічні знання, але й надихнути їх на пошук власного творчого шляху. Він вірив, що важливо не лише вивчати музику, але й розуміти її глибину та сенс. Одним із основних аспектів його викладання було бажання формувати у студентів індивідуальність. Він залучав їх до експериментів, пошуку нових ідей, а також до серйозного ставлення к музичним традиціям, адже вважав, що кожен композитор має свою унікальну голосність і стиль, які потрібно знаходити і розвивати.

Не менш важливим аспектом його творчості було те, що він вірив у необхідність збереження та розвитку українських музичних традицій. Така багатогранна музична освіта і досвід дозволили Мирославу Скорику стати одним з найбільших композиторів сучасної України, чия музика знайшла своє місце в історії української класичної музики. Така багатогранна музична освіта і досвід дозволили Мирославу Скорику стати одним з найбільших композиторів сучасної України, чия музика знайшла своє місце в історії української класичної музики.

1.2. Формування музичного стилю Мирослава Скорика

Музика Мирослава Скорика має яскраво виражений національний колорит. Його творчість стала важливим етапом у розвитку української класичної музики. Скорик здобув повагу завдяки здатності поєднувати традиційні українські мотиви з новаторськими музичними пошуками. Один із головних елементів, який визначає стиль Скорика, - це заглиблення в народну музику. У своїх композиціях він часто використовував українські мелодії, ритми, танцювальні мотиви, що відображають багатство української культурної спадщини. Він майстерно адаптував народні мотиви для класичних форм, завдяки чому його твори звучать водночас автентично та сучасно. Багато його мелодій виконують функцію збереження та розвитку традицій, що дозволяє слухачеві відчувати зв'язок із глибоким минулим.

Особливо у його творчості можна помітити впливи українських народних інструментів, таких як бандура, цимбали, кобза, флейта та сопілка в оркестрових аранжуваннях вони набувають виразності, відтворюють особливий український стиль. Мирослав Скорик вмів майстерно використовувати навіть оркестр для того, щоб передати неповторний характер, зберігаючи глибину народних традицій і елегантність музики, що створює надзвичайний синтез сучасності та автентичності.

Мирослав Скорик працював із хоровою музикою, в яку він часто включав елементи українського фольклору. У його хорових творах чітко простежуються мотиви народних пісень, які в поєднанні з великим хоровим звучанням отримують нову інтерпретацію. Мирослав Скорик не тільки показав світу українську музичну традицію, але й надав їй сучасного звучання.

Таке поєднання національного звучання і класики стало важливим для України. Його стиль можна вважати глибоким та багатограним, адже він здатний поєднувати складність класичної музики з емоційною ширістю народних мелодій. Використання народних мотивів у класичній музиці дало можливість показати українську культуру світовій аудиторії, що сприяло її популяризації за межами України.

1.3 Значення творчості Мирослава Скорика у контексті української культури.

Творчість Мирослава Скорика займає особливе місце в культурному житті України, адже він став одним із найвпливовіших композиторів сучасної української класичної музики. Його внесок у розвиток культури значно виходить за межі музичного мистецтва, оскільки він був активним учасником культурного процесу країни в цілому. Скорик не тільки писав музику, але й працював як організатор концертів і навіть благодійних заходів, що стали важливою частиною культурного життя України.

Одним із головних аспектів, які характеризують значення творчості Скорика для української культури, є його активна діяльність у розвитку музичної освіти в Україні. Як викладач Львівської консерваторії Мирослав Скорик не лише передавав свої знання молодому поколінню, але й виховував цілу плеяду талановитих композиторів, диригентів та музикантів. Його підхід до навчання допоміг багатьом молодим музикантам знайти власний стиль і досягти успіху на професійному рівні. Скорик був активним учасником культурного життя України. Його концерти проходили на найбільших сценах країни, від столичної Київської філармонії до великих концертних залів інших міст. На цих концертах звучали не тільки його твори, а й твори інших українських композиторів, яких він підтримував і популяризував. Він був важливою фігурою на українських музичних фестивалях, де часто виступав як диригент, а також як організатор великих музичних подій. Його концерти привертали увагу слухачів завдяки своїй глибині та яскравому виконанню.

Не менш важливою частиною діяльності Мирослава Скорика було його залучення до різних благодійних ініціатив. Він неодноразово брав участь у організації концертів на підтримку різноманітних соціальних проектів. Ці благодійні концерти мали на меті підтримку талановитих молодих музикантів, збір коштів для допомоги постраждалим внаслідок соціальних або природних катастроф, а також для розвитку культурних та освітніх програм для дітей і молоді. Його участь у таких заходах дозволяла залучити широку аудиторію до

важливих соціальних проблем, та наголосити на важливості культури як фактор, який здатен змінювати життя людей на краще. Завдяки своєму творчому баченню і роботі, Мирослав Скорик став важливим культурним діячем на міжнародній арені. Його твори виконувалися на престижних сценах по всьому світу, що принесло українській музиці широку популярність. Важливим аспектом цього стало те, що його музика завжди була не тільки високо оцінена професіоналами, але й здобувала захоплення серед широкої публіки.

Мирослав Скорик активно розвивав культурний простір України, формуючи своєрідну культурну політику через свою творчість і педагогічну діяльність. Його численні твори для оркестру, камерні композиції, хорові твори стали невід'ємною частиною репертуару українських музичних колективів, а його участь у культурних заходах і концертах допомогла створити атмосферу підтримки і розвитку української культури в різних її проявах.

Мирослав Скорик також був важливим символом культурної стійкості України. У складні періоди життя він все одно продовжував творити і виступати, його музика стала своєрідним голосом нації, яка прагне до самовираження через мистецтво. Його участь у багатьох державних та культурних проектах виявила значний внесок у підтримку культурної ідентичності та національної гордості України.

Скорик залишив великий слід не тільки у розвитку української музичної культури, але й у житті країни загалом. Його багатогранна діяльність, від композиторської праці до педагогічної та благодійної діяльності, зробила його однією з ключових фігур української культури XX та XXI століть.

Він не тільки був великим музикантом, але й культурним діячем, чия праця вплинула на формування сучасної української культурної сцени. Його творчість доводить, що українська музика є не тільки частиною світової культури, а її яскравим неповторним явищем. Він залишив після себе не лише твори, а й духовний код української музики, який звучатиме ще багато століть, об'єднуючи людей навколо краси та любові до своєї землі.

Розділ 2. Фортепіанне мистецтво Мирослава Скорика

2.1. Аналіз фортепіанних циклів та мініатюр.

Аналіз фортепіанних циклів та мініатюр Мирослава Скорика є важливою частиною вивчення музики. Дослідження цих творів дозволяє розкрити художні особливості творів, їхню гармонію та виражальні засоби. Його фортепіанні цикли та мініатюри є важливими складовими творчої спадщини, адже вони відображають широкий спектр настроїв та стилістичних прийомів. Творчість Мирослава Скорика охоплює широкий спектр жанрів, але особливу увагу привертають мініатюрні цикли, які є справжнім втіленням інтимності та виразної емоційної палітри.

У цих циклах композитор поєднує лаконічність форми з багатством музичних образів, що дозволяє йому передати найрізноманітніші настрої та почуття. У цих творах кожна нота, кожен акорд, здається, має свою мету - бути виразом конкретної емоції або образу, зберігаючи при цьому певну загальну цілісність і концептуальність.

Фортепіанний цикл «Фантазія».

Цей цикл, як і багато інших творів композитора, відзначається глибокою емоційною насиченістю, складною структурою. Він розвивається в рамках класичних музичних форм, але при цьому Скорик додає сучасні елементи, які створюють особливе звучання та незабутнє враження.

«Фантазія» в композиції Скорика це не просто музична форма, але й певний процес, що постійно змінюється. Цикл включає в себе кілька частин, кожна з яких має своєму ритмічне і темброве забарвлення. Музика циклу розвивається на основі одного чи кількох музичних мотивів, що повторюються, але кожен раз набувають нового звучання, нових відтінків.

У «Фантазії» є певна гра з контрастами, як у темпі, так і в динаміці. Часто Скорик переходить від повільних, ліричних моментів до швидких, енергійних фрагментів, що створює враження розмаїття емоційних станів, які змінюються в

музичному просторі. Іноді в музиці звучать моменти майже спонтанного, хаотичного розвитку, що додає творам додаткової динамічної насиченості.

Ще однією важливою рисою циклу є використання гармонії, яка вражає своєю контрастністю. Від класичних, стабільних акордів Скорик поступово переходить до більш складних і нестандартних гармонічних структур, що надають твору певної незвичності.

Після глибоких і складних образів, що прозвучали в фортепіанному циклі «Фантазія» якій Мирослав Скорик майстерно поєднав вільну форму та емоційну насиченість, наступний цикл композитора - «Чотири етюди» - представляє собою дещо інший підхід до виразу.

Цикл складається з чотирьох частин, кожна з яких має свою унікальну структуру і музичний характер, що дозволяє композитору досліджувати різні аспекти фортепіанної техніки та виразності.

Перша частина циклу вирізняється інтенсивною, експресивною мелодією, яка розвивається через складні гармонійні структури та ритмічні акценти. Ця частина звучить дуже динамічно, з великою кількістю перехідних моментів, де композитор використовує швидкі темпи та емоційну напругу для того, щоб привернути увагу слухача до кожної важливої деталі. Вона є певним викликом для виконавця, оскільки вимагає від нього чудової технічної підготовки та здатності чітко передавати швидкі ритмічні зміни.

Друга частина циклу надає відчуття контрасту, оскільки її темп значно повільніший, і музика набуває більш ліричних рис. Ця частина витримана в мінорному настрої, з плавними переходами між акордами, що створюють спокійну атмосферу, яка ніби запрошує слухача до глибоких роздумів. Мелодія в цій частині має певну лінійність і виразність, що дає можливість виконавцю зануритись у її внутрішній світ і передати чутливу емоційність.

Третя частина циклу повертає до більш енергійного звучання, використовуючи багаті ритмічні варіації і експресивні гармонії. Ця частина виглядає більш агресивною та драматичною, створюючи враження напруженості

та руху. Ритмічні акценти тут чергуються з більш спокійними моментами, що робить композицію ще більш багатшаровою та динамічною.

Четверта частина завершує цикл, об'єднуючи всі попередні елементи та створюючи кульмінаційний момент. Тут знову з'являються швидкі темпи, але композиція вже набуває певного розв'язку, де всі елементи, що звучали раніше, поєднуються в єдину музичну лінію. Виконавець має бути готовий до складних технічних завдань, адже ця частина вимагає великої витривалості та точності, оскільки швидкі пасажі та акорди змінюються один за одним, створюючи враження поступового емоційного вибуху.

Технічно «Чотири етюди» є дуже складним циклом, який потребує від піаніста не тільки високої технічної майстерності, але й здатності виразно передавати широкий спектр емоцій. У кожній частині циклу використовуються різноманітні технічні прийоми, які відображають характер кожної частини: від швидких, експресивних пасажів до більш меланхолійних, ліричних фрагментів. Виконавець повинен вміти контролювати не тільки ритм і темп, але й емоційну напругу, яку створює кожна частина цього циклу.

Після розгляду фортепіанних циклів Мирослава Скорика, де композиційна форма розгортається у повномасштабні твори, не менш цікавими є його фортепіанні мініатюри. Ці невеликі за формою, але багаті на емоційні відтінки композиції надають композиторові можливість за допомогою лаконічних музичних виразів передавати глибину і багатство внутрішнього світу.

У своїх мініатюрах Скорик часто використовує простоту та легкість форм, однак кожен твір містить в собі складні емоційні переживання, створюючи справжні музичні портрети, які залишають глибоке враження.

Фортепіанна мініатюра «Елегія».

Як і багато інших творів Мирослава Скорика, «Елегія» сповнена тонких музичних нюансів, що виражають широкий спектр емоцій від меланхолії до внутрішнього спокою. Композитор вміло використовує форму, що є характерною для «Елегії» - повільний, роздумливий темп, здатний викликати у слухача глибокі рефлексії та емоційні переживання.

Однією з основних характеристик цієї мініатюри є її здатність передавати тиху, але водночас потужну емоційну напругу. Музика Скорика, здається, дихає разом із кожною нотою, надаючи кожному звуку особливого значення. Протягом всього твору відчувається м'яка, майже інтимна атмосфера, яка ніби обгортає слухача. Водночас «Елегія» не позбавлена внутрішнього конфлікту, що виражається через поступові зміни в темпах, динаміці та тональностях.

Мелодія твору має певну лінійність, спокійну і задумливу, але з часом вступають моменти напруги, що робить композицію багатогранною. Скорик використовує лаконічні, але глибокі гармонії, що в поєднанні з плавними ритмічними структурами створюють відчуття повільного руху часу, притаманного справжнім елегіям. Це робить твір дуже особистим і водночас універсальним, оскільки кожен слухач може знайти в ньому щось своє, що відгукується в його душі.

Крім того, важливу роль у творі відіграють паузи, які є невід'ємною частиною його структури. Вони створюють ефект внутрішнього мовчання, що сприяє додатковому акцентуванню кожної фрази. У той же час, паузи додають певної неясності, ніби змушують слухача замислитись над тим, що могло б статися далі, і таким чином підсилюють емоційну напругу.

Технічно «Елегія» вимагає від виконавця не тільки високої майстерності, а й здатності передавати тонкі нюанси настрою та темброві зміни, що є так важливими для цієї мініатюри. Виконавець повинен бути здатним зануритись у мікросвіт музики, де кожен момент має своє значення, де кожна нота може бути водночас м'якою і важливою.

Після глибоких, розмірених і емоційно насичених звуків «Елегії», що переносить слухача в атмосферу роздумів і внутрішнього спокою, наступна фортепіанна мініатюра «Танок» пропонує зовсім інший музичний настрій. Тут ми зустрічаємо більш ритмічний, енергійний характер, який відразу привертає увагу своєю динамічністю та рухливістю.

На перший погляд, «Танок» здається легким і ритмічним, проте в його структурі можна відчувати деякі більш глибокі, приховані елементи, що

підкреслюють складність твору. Композитор майстерно використовує швидкі темпи і злагоджену ритмічну структуру для того, щоб створити враження постійного руху, в якому кожен такт стає частиною загальної енергії, яка немов би не зупиняється.

Мелодія в «Танку» має характерну для народної музики ритмічну простоту, що надає твору певної легкості. Водночас, ця простота не є обмеженням, а, навпаки, дозволяє скористатися багатьма технічними можливостями, щоб надати композиції яскравості. Скорик використовує в цьому творі численні акценти та динамічні зміни, що додають музичному матеріалу свіжості та виразності.

Структурно «Танок» будується на чергуванні швидких та повільних моментів, що дозволяє створити певні контрасти в ритмі і темпі, утримуючи слухача в постійному напруженні. Ці контрасти додають композиції ще більшої динаміки, водночас розширюючи її музичний діапазон.

Технічно цей твір є справжнім викликом для виконавця, оскільки він потребує вміння зберігати чіткість ритму при виконанні швидких, акцентованих фраз, а також здатності передавати всі ті нюанси динаміки, що складають загальну картину композиції. Важливою є здатність виконати «Танок» з точністю, адже кожен штрих, кожен акцент має свою роль у створенні загального враження.

Особливу увагу варто звернути на гармонії, які використовує Скорик у «Танку». Вони насичені, часто несподівані, що додає твору певного контрасту і водночас підкреслює його багатогранність. Використання різних ладових і ритмічних структур виявляється в кожній деталі, що дозволяє створювати безліч варіацій на одну й ту ж тему.

У підсумку, аналіз фортепіанних циклів та мініатюр Мирослава Скорика дає можливість глибше зрозуміти художні задуми, технічні та композиційні особливості його творчості, й оцінити глибину емоційної виразності, яку він вкладає в кожен твір. Аналіз допомагає не лише краще розуміти музику, а й оцінити майстерність композитора. Його музика є яскравим прикладом того, як українська культура може взаємодіяти з різними музичними стилями та впливами, створюючи нові, унікальні звукові образи.

2.2. Роль імпровізацій та поліфоній у фортепіанній музиці Мирослава Скорика

Стиль Мирослава Скорика вирізняється глибоким поєднанням класичних традицій із сучасними тенденціями, народними мотивами та джазовими впливами. Два ключові елементи його фортепіанного письма: імпровізаційність і поліфонічність, які надають музиці особливої виразності, пластичності та динамізму.

Імпровізація та поліфонія відіграють важливу роль у музиці Скорика не лише як засоби формотворення, а й як стилістичні складові, що визначають індивідуальність його композиторського почерку. Вона простежується як у гармонічній і ритмічній організації, так і в загальному формотворенні його музичних творів. Композитор часто використовує елементи спонтанного розвитку, що наближує його музику до джазової традиції та народного музикування.

Одна з найважливіших функцій імпровізації в музиці Скорика - створення ефекту живого звучання. Фортепіанні твори часто мають варіативний характер, де одна й та сама тема може зазнавати несподіваних гармонічних і ритмічних змін, набуваючи нових відтінків і значень. Імпровізаційний характер музики Скорика найбільш виразно проявляється у гнучкості тем і ритмічних структур. Його мелодичний матеріал ніколи не є статичним - він постійно змінюється, трансформується, підлаштовується під нові гармонічні та ритмічні умови. Ритміка в музиці Скорика також вирізняється свободою та різноманітністю. Часто можна почути зміни метроритму, несподівані акценти, синкопи, що створюють ефект постійного руху.

Одним із найяскравіших прикладів імпровізаційного стилю композитора є його цикл «Джазові парафрази». Скорик ніби наслідує джазову манеру виконання, де основна тема слугує лише відправною точкою для її подальших варіацій і розвитку. Скорик застосовує прийоми джазової інтерпретації - відхилення від чіткої метричної організації, синкопування, ритмічні зміни, що створює ефект імпровізаційної свободи.

Ще один важливий приклад - «Бурлеска», у якій імпровізаційність проявляється через несподівані зміни тональності, нестандартні акценти, вільний розвиток мелодичних ліній і гнучку ритмічну побуту. Скорик уміло поєднує класичну традицію, народні інтонації, джазові риси та сучасні гармонічні знахідки, створюючи яскраву, енергійну композицію. Динамічність твору підкреслюється його стрімким темпом, частими акцентуаціями та несподіваними зупинками, які створюють відчуття жвавого музичного діалогу.

Поліфонічне мислення у творчості Скорика займає не менш важливе місце, ніж імпровізація. Поліфонія в його музиці виконує кілька основних функцій: текстурну, драматургічну та формотворчу. Мирослав Скорик, будучи тонким знавцем музичної історії, органічно поєднував традиційні поліфонічні принципи з сучасними художніми тенденціями. У його музиці можна знайти різноманітні поліфонічні техніки - імітаційна поліфонія, контрапункт, фугато, канонічні прийоми, та вільне трактування поліфонічних принципів, що надає музиці динаміки та особливої експресії. Важливу роль відіграє і варіативний розвиток тематичного матеріалу, який дозволяє композитору створювати багатопланові музичні тексти.

Мирослав Скорик вміло комбінував традиційні поліфонічні техніки з нетиповими гармонічними рішеннями, що є характерним для його композиторського стилю. Він не обмежувався класичними правилами голосоведення, а, навпаки, експериментував із гармонічними засобами, інтегруючи дисонансні співзвуччя.

Наприклад, у «Токаті» для фортепіано використовується імітаційна поліфонія, де мотиви повторюються в різних голосах, проте гармонічна основа далека від класичної. Тут можна почути нетипові акордові поєднання, раптові модуляції, дисонансні зіткнення, складні ритмічні нашарування, що створює ефект напруженості й експресії. В основі твору лежить техніка варіаційного розвитку, де основна тема поступово модифікується через поліфонічні прийоми: імітації мотивів між голосами, розвиток теми у вигляді фути, поліфонічне накладання кількох тематичних ліній.

2.3 Використання українського фольклору в творчості Мирослава Скорика.

Мирослав Скорик - український композитор, який у своїй творчості широко використовував елементи народної музики. Композитор не просто цитує народні мелодії, а переосмислює їх у власній творчості, створюючи неповторний стиль, що балансує між традицією та модерном.

Мирослав Скорик черпав натхнення з багатого мелодичного фонду українського народного мистецтва. У своїх творах він використовував: автентичні народні мелодії, які зберігають первісний характер, але набувають нового забарвлення завдяки сучасним гармонічним та ритмічним обробкам. Мирослав Скорик майстерно стилізував народну музику, створюючи мелодії, які зберігали дух українського фольклору, але були повністю оригінальними. Ритмічні особливості народної музики, зокрема складні метричні структури, синкопи та характерні акценти, які часто зустрічаються в українських танцювальних жанрах, таких як коломийка, гопак, козачок. Гармонічні прийоми, що базуються на народному ладовому мисленні, зокрема використання модальних ладів, характерних для карпатського регіону.

Його твори часто базуються на українських народних піснях або мають характерні для фольклору інтонації та ритмічні особливості. Наприклад, у «Карпатські рапсодії» можна розглядати як справжній музичний портрет Західної України, адже вони насичені мотивами, що відображають життя, традиції та колорит гуцулів, бойків і лемків. Композитор використовує мелодичні та ритмічні звороти, характерні для народних пісень і танців, проте переосмислює їх у сучасному стилістичному контексті, створюючи яскраві, контрастні образи. Віртуозно поєднує різні стилістичні елементи: від архаїчних ладових структур до сучасних гармонічних ходів, створюючи багат шаровий музичний простір, який відкриває перед слухачем розмаїття карпатської культури.

Однією з основних особливостей «Карпатських рапсодій» є їхня мелодика, яка безпосередньо пов'язана з українською народною пісенною традицією. У творі чітко простежується характерний гуцульський ладово-мелодичний колорит:

переважання діатонічних ладів із характерними перемінними тональностями, використання специфічних інтервальних ходів, що імітують народне музикування. У багатьох фрагментах можна відчувати інтонації, притаманні коломийкам, веснянкам та іншим народним пісням Карпатського регіону.

Фортепіанна «Партита» також має народні впливи. У ньому можна відчувати і відлуння барокової музики, і характерні риси українського фольклору, і навіть вплив джазової гармонії та ритміки. Він широко використовує модальність, яка характерна для українського фольклору, звертаючись до таких ладів, як: дорійський, лідійський, міксолідійський. Завдяки цьому музикант набуває особливого забарвлення, відрізняється нестандартними інтонаційними рішеннями та має унікальну гармонічну виразність. Особливо відчутні впливи народних танцювальних ритмів - у деяких частинах можна почути характерний пульс гуцульських танців, аркану, коломийки. Це додає твору внутрішньої енергії та рухливості.

Ще один приклад – «Гуцульський триптих», написаний для фільму «Тіні забутих предків». У цьому творі Скорик намагався передати автентичний дух Карпат. Тут особливо помітні характерні для гуцульської музики ладові особливості та специфічні ритмічні формули. Мелодика цього твору тісно пов'язана з народною музикою Карпат. Вона відзначається: використанням гуцульських народних мотивів, які характерні для традиційних пісень і танців. Частим зверненням до діатонічних ладів, що є характерними до народної музики. Активним застосуванням орнаментованої мелодики, яка імітує звучання народних інструментів, зокрема сопілки та цимбалів.

Мирослав Скорик у своїй творчості глибоко переосмислює український фольклор, не просто запозичуючи народні мелодії, а творчо їх трансформуючи, вплітаючи у різноманітні жанри: від фортепіанної музики до симфонічних творів і кіномузики. Він вдало поєднує народну мелодику з джазовими ритмами, сучасною гармонією та класичними поліфонічними структурами. Його музика є прикладом того, як народна традиція може існувати у сучасному академічному мистецтві, залишаючись актуальною.

Розділ 3. Внесок Мирослава Скорика у сучасне українське фортепіанне мистецтво.

3.1. Вплив музики Мирослава Скорика на композиторів.

Музика Мирослава Скорика має величезний вплив на сучасних українських композиторів, оскільки його творчість поєднує в собі традиції класичної музики з унікальними елементами українського національного звучання. Скорик не просто розвивав національні музичні традиції, але й активно експериментував із різними музичними мовами, що дозволило йому створити твори, які залишаються актуальними й сьогодні.

Однією з особливостей музики Скорика є його здатність поєднувати академічну музику з елементами фольклору, народної музики та навіть джазових і сучасних тенденцій. Це дає його творчості особливу оригінальність, що стало натхненням для багатьох молодших композиторів. Вплив Скорика можна спостерігати в тому, як нові покоління композиторів намагаються поєднувати інноваційні форми та техніки з національними музичними коренями, розширюючи межі звукових експериментів.

Окремо варто відзначити вплив Скорика на жанрове розмаїття української музики. Він працював у різних напрямках – від симфонічної музики до кінематографічних творів, що стало прикладом для наступних поколінь. Багато сучасних українських композиторів, натхненні його багатогранністю, почали розширювати власний творчий діапазон, виходячи за межі академічної музики та звертаючись до кіно, театру та естрадної сцени.

Мирослав Скорик був майстром оркестрової музики, його твори завжди відзначались складною, багатогранною структурою, яскравою колоритністю звучання. Його вміння створювати емоційно насичену, але дуже чітку по структурі музику стало своєрідним еталоном для багатьох композиторів.

Ще одним важливим аспектом творчості Скорика є його здатність до експерименту з формою та композиційними прийомами. Він часто звертався до нестандартних форм, що дозволяло йому створювати музику, яка не була

обмежена традиційними канонами. Цей підхід надихнув багатьох українських композиторів на пошук нових, неочевидних шляхів вираження, розширення діапазону можливих форм та засобів музичної виразності.

Крім того, його педагогічна діяльність також мала великий вплив. Його учні, продовжуючи його традиції, розвивають українську музику, збагачуючи її новими ідеями та інтерпретаціями. Успіхи Мирослава Скорика як композитора стали важливим поштовхом для розвитку української музичної культури в цілому. Вплив його творчості на молодих композиторів можна побачити в тому, як вони звертаються до теми національної ідентичності, використовуючи сучасні техніки та інструменти для створення музики, яка одночасно звучить актуально і зберігає зв'язок з українськими музичними традиціями.

Творчість Мирослава Скорика справила вплив на багатьох сучасних композиторів, як в Україні, так і за її межами. Ось кілька композиторів, чиї твори в певному сенсі можна вважати натхненними музикою Скорика:

1. Ігор Щербань - український композитор, часто поєднує елементи академічної та народної музики.

2. Юрій Іщенко - український композитор, чия музика відзначається глибоким проникненням в сучасні стилістичні течії при збереженні традиційного українського звучання.

3. Георгій Левіт - композитор, чия музика спирається на багаті традиції, але водночас не боїться експериментувати.

В кінцевому рахунку, Скорик став символом синтезу національних традицій і сучасних музичних тенденцій, його творчість стала не тільки важливим етапом у розвитку української музики, але й значним впливом на формування нових напрямків у музиці на загальнодержавному та міжнародному рівнях. Його творчість продовжує жити у музиці наступних поколінь, збагачуючи культурний простір новими ідеями та сенсами.

3.2. Значення творчості Мирослава Скорика у популяризації української музичної культури.

Творчість Мирослава Скорика мала неймовірно важливе значення для розвитку та популяризації української музичної культури на міжнародній арені. Його музика стала невід'ємною частиною культурної спадщини України, поєднуючи класичні традиції з національними мотивами та фольклором, водночас зберігаючи сучасну виразність і експериментальність. Скорик не лише створював музику, яка збагачувала українську музику, а й став справжнім символом того, як можна поєднувати різні музичні мови та стилі, не втративши власної ідентичності.

Важливою рисою його творчості було те, що він вмів передавати через свої твори емоції, які були зрозумілі не лише українцям, а й слухачам у всьому світі. У нього була особлива здатність створювати музику, яка говорила мовою серця, в той же час вражаючи своєю технічною майстерністю. Саме завдяки його музиці, українська музика набула нової значущості на міжнародній сцені.

Скорик також став наставником для нових поколінь композиторів, формуючи своєрідну школу, в якій традиції поєднувались з інноваціями. Завдяки йому багато молодих композиторів знайшли свій власний голос у музиці, а Україна змогла заявити про себе на світовій культурній карті.

Він показав, як можна поєднувати національні теми з універсальними музичними мовами. Його творчість надихнула багатьох молодих композиторів на пошуки нових шляхів вираження, використовуючи український музичний фольклор як основу для створення нових, інноваційних творів. Для них Скорик став не лише автором, чия музика була чуттєвою та глибокою, а й прикладом того, як можна зберігати національні традиції, водночас працюючи в контексті сучасної музики.

Музика Скорика стала невід'ємною частиною репертуару кращих музикантів і оркестрів світу. І це не випадково - його твори мають ту особливу силу, яка дозволяє їм долати межі часу і простору, торкаючись сердець слухачів різних поколінь та національностей.

Не менш важливим аспектом діяльності Мирослава Скорика була його участь у благодійних заходах, на яких він неодноразово виступав із концертами, збираючи кошти для різних соціальних ініціатив. Один із таких заходів був концерт, організований для допомоги хворим дітям, де звучали твори самого композитора. Подібні благодійні концерти проводились як в Україні, так і за її межами, привертаючи увагу до важливих гуманітарних проблем та допомагаючи зібрати кошти для тих, хто потребував допомоги.

Також Мирослав Скорик брав участь у благодійних проектах, спрямованих на підтримку культурних ініціатив, де його музика ставала важливим елементом заходів, що проводились з метою популяризації української культури та допомоги тим, хто постраждав від різних кризових ситуацій. Завдяки таким заходам його творчість стала не тільки важливим елементом української музичної спадщини, а й інструментом соціальної підтримки.

Таким чином, можна з впевненістю сказати, що творчість Мирослава Скорика стала важливим чинником у популяризації української музичної культури. Його твори не лише збагачують національну спадщину, але й допомагають Україні здобувати визнання у світі, ставши значущою частиною міжнародного культурного процесу.

Мирослав Скорик став великим символом української музики, і ми будемо пам'ятати його як одного з найвидатніших композиторів сучасної епохи, чия творчість безсумнівно залишить свій слід в історії музичного мистецтва. На жаль, ми більше не зможемо насолоджуватися присутністю Мирослава Скорика серед нас. Смерть найвидатнішого композитора настала 1 червня 2020 року і стала великою втратою для української музики; його спадщина житиме в його творах, які продовжують звучати в концертних залах по всьому світу. Але його творчість залишається з нами. Кожен твір, кожна композиція, кожна нота, яку він написав, буде звучати вічно в наших серцях і назавжди залишиться частиною нашої національної спадщини.

ВИСНОВОК

Під час написання даної курсової роботи я дізналася багато цікавої та корисної інформації про українського композитора Мирослава Скорика, розкриваючи багатогранність його чудової музики, яка стала невід'ємною частиною в розвитку нашої країни.

На мою думку, велику роль у його творчому розвитку відіграла його наполегливість та прагнення знайти свій неповторний стиль. Мотивацією для нього ще з самого початку стала родина, яка була для Скорика прикладом музичного світу та підтримкою.

Розкриваючи тему стильової гри Мирослава Скорика, хочу зазначити що це є справжньою майстерністю. Його композиції наповнені великим сенсом, який несе в собі сильний емоційний заряд - від ліричності до експресивної драматичності. Він змінив уявлення про національну музику нашої країни, зробивши її більш сучасною.

Скорик майстерно використовував елементи українського фольклору, класичної європейської музики, імпресіонізму та модернізму, джазу, створюючи свій неповторний стиль, який залишається впізнаваним не тільки в Україні, а й за її межами. Його творчість, яка відображає повагу до української історії та її традицій, є важливим внеском у світову музичну культуру. Таким чином, безперечно, вона надихає нових слухачів та нове покоління музикантів не забувати культуру своєї країни та створювати нові шедеври з застосуванням українського стилю. Високий рівень професіоналізму, особливий талант, глибоке розуміння культури та історії України зробили Скорика визнаним віртуозом своєї творчої справи. Він є справжньою гордістю для нашої спадщини.

Музика Мирослава Скорика продовжує жити, надихати та пробуджувати емоції. Ми завжди будемо пам'ятати Мирослава Скорика - як добру і талановиту людину, яка зробила великий вклад у процвітання нашої країни.

Список використаних літературних джерел:

1. Івахова К. Фортепіанний цикл «З дитячого альбому» Мирослава Скорика: стилістичні особливості жанру
URL:<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39373/1Ivahova.pdf?sequence=1>
2. Кияновська Л. Мирослав Скорик: людина і митець
URL:<http://www.mr.co.ua/mr/mr.nsf/0/5352A53CA92339D5C2257BE700360564?OpenDocument>
3. Клейменова О., Прокопчук О. Мирослав Скорик: «У вітчизняних композиторів є потенція для створення гарних вистав» (Віче журнал - Громадянське суспільство)
URL:<https://veche.kiev.ua/journal/2577/>
4. Невмержицький С. Контекст і підтекст музики Мирослава Скорика
URL:<https://theclaquers.com/posts/3722>
5. Салдан С. Жанрова-стильова модель фортепіанної мініатюри у творчому доробку львівських композиторів (на прикладі творів Станіслава Людкевича та Мирослава Скорика): Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство. - 2018. - №2. (вип. 39)
URL:https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DO WNLOAD=1&Image_file_name=PDF%2FNZTNPUm_2018_2_6.pdf&P21DBN=UJRN&utm_source=chatgpt.com
6. «Мойсей української музики»: до 85-річчя від дня народження Мирослава Скорика: Відділ мистецтв. Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека ім.Олеса Гончара
URL:<https://art.lib.kherson.ua/moysey-ukrainskoi-muziki-do-85-richchya-vid-dnya-narodzhennya-mirolava-skorika.htm>
7. Голинська О. «Добра імпровізація та, яка детально продумана...» Спогади про Мирослава Скорика (український інтернет-журнал Музика)
URL:<http://mus.art.co.ua/dobra-improvizatsiia-ta-iaka-detalno-produmana-spohady-pro-myroslava-skoryka/>